Savonlinna

ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2020

Savonlinnan kaupunki

Tarkastuslautakunta
25.5.2021

SISÄLLYS

1. JOHDANTO ... 3
2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖSKENTELY VUONNA 2020 ... 4
Tehtävät ja toiminnan tarkoitus ... 4
Kokoonpano ... 6
Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta ... 7
3. TILINPÄÄTÖKSEN LAATU, LUOTETTAVUUS JA KEHITTÄMISTARVE ... 8
4. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN POHJALTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI ... 8
5. KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUDEN TARKASTELUA ... 9
Väestö ... 9
Työllisyys ... 9
Elinkeinoelämä ja koulutus ... 10
6. ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN ... 11
Talous ... 11
Keskushallinto ... 12
Sivistystoimen toimiala ... 13
Tekninen toimiala ... 18
Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen ... 23
7. HENKILÖSTÖ ... 24
Yleistä ... 24
Työhyvinvointi ja sen kehittäminen ... 26
8. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI ... 28
9. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA ... 28
10. YHTEENVETO ... 29
11. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE ... 29

1. JOHDANTO

Tässä vuoden 2020 arviointikertomuksessa on tuotu esille niitä tarkastuslautakunnan mielestä olennaisia asioita, joiden tulisi herättää valtuustossa keskustelua ja jotka otettaisiin huomioon tulevaa toimintaa suunniteltaessa. Lautakunta esittää valtuustolle ehdotuksen toimenpiteistä, joihin lautakunnan valmistelu ja tilintarkastuskertomus antavat aihetta.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja toiminnan tuloksellista ja tarkoituksenmukaista järjestämistä on arvioitu päätösten ja tilinpäätöksen pohjalta sekä johtavien viranhaltijoiden ja asiantuntijoiden kuulemisten perusteella.

Puheenjohtajan mietteitä

Miten selvittiin koronan varjossa?

Vuoden 2020 alkupuolelta alkanut COVID-19- pandemia vaikutti merkittävästi kunnan toimintoihin. Lyhyellä varoitusajalla siirryttiin etätöihin ja vain minimi henkilöstöstä oli turvaamassa kuntalaisen palveluita. Henkilöstö sopeutui hyvin muutokseen, joka oli tilanteena kaikille uusi. Henkilöstö on vähentynyt vuosittain, tehtävät on jaettu pääsääntöisesti jäljelle jääneille ja henkilöstön jaksaminen alkaa olla äärirajoilla. Hyvien ja laadukkaiden palvelujen turvaamiseksi tarvitaan edelleen ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö. Viimeisessä työhyvinvointikyselyssä saatiin kokonaisuutena varsin hyvä tulos, mutta kertooko kysely koko totuuden? Kaikissa kuulemisissa on tullut selkeä viesti; henkilöstö on erittäin sitoutunutta, motivoitunutta ja joustavaa. Tekijöitä tarvittaisiin lisää.
Miten jatkossa tullaan selviämään kuntalaisille tuotettavista palveluista?

Vuoden 2020 ylijäämäinen tilinpäätös on positiivinen asia. Tulokseen vaikutti moni asia mm. toimintakulujen pienentyminen, harkinnanvarainen valtionosuus, koronavustukset ja verotulojen kasvu. Edellisten vuosien alijäämät on saatu katettua ja taseessa ollaan nyt 12 M€ plussalla. Hyvä tulos ei saa johtaa höllentyneeseen taloudenpitoon. Talous on pidettävä tasapainossa, eikä taseeseen synnytetä alijäämää. Jatkossakin menoja ja tuloja on seurattava aktiivisesti. On hyvä muistaa, että vuoden 2020 avustukset ovat varmasti ainutkertaisia.

Päätöksenteosta ja päätöksistä on annettu julkisuuteen varsin huono kuva. Riitelyä, eripuraa, äänestyksiä ja tulkintoja. Luottamus viranhaltijoihin ja esittelijöihin tuntuu horjuneen. Päättäjät ovat varmasti olleet vaikeiden asioiden keskellä, erilaisia näkemyksiä ei ole pystytty sovittamaan yhteen. Salataanko tietoa, pantataanko, vääristelläänkö, tulkitaanko eri tavalla? Kuka on oikeassa ja kuka väärässä, ratkaisua on jouduttu hakemaan eri tahoilta ulkopuolelta. On käytetty aikaa, rahaa ja valitettu päätöksistä. Nyt on saatava suunnanmuutos päätöksentekoon ja päästävä pois riitelyn polulta, on aika palata normaalin päiväjärjestykseen. Onko demokratia toteutunut ja kuntalaiset saaneet luotettavan kuvan yhteisten asioiden hoidosta?

Markku Nousiainen
Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2. TARKASTUSLAUTAKUNNAN TYÖSKENTELY VUONNA 2020

Tehtävät ja toiminnan tarkoitus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Arvioinnin tulokset esitetään valtuustolle vuosittain annettavassa arviointikertomuksessa.

Kuntalain mukaan tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja huolehtii kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, lautakunnan on arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella, sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä. Lisäksi lautakunta valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista.

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön 49 §:n mukaan, sen lisäksi mitä kuntalaissa säädetään, lautakunnan on seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista ja seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista. Lautakunnan on tehtävä tarvittaessa esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi ja huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa. Lisäksi lautakunnan on tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan kokous 21.4.2021

Tarkastuslautakunnan toiminta ja tehtävä on osa kunnan ohjausjärjestelmää. Lähde: Suomen Kuntaliitto: Kehittyvä tarkastuslautakunta tavoitteiden toteutumisen ja tuloksellisuuden arvioijana, 2018

Kuntastrategia:

Valtuusto hyväksyy kunnan ja kuntakonsernin toiminnan
ja talouden pitkän tähtäimen tavoitteet.

Talousarvio- ja suunnitelma, toteuttaa kuntastrategiaa:

Valtuusto hyväksyy kunnan ja kuntakonsernin toiminnan
ja talouden tavoitteet talousarviovuodelle ja suunnitelmakaudelle.

Tilinpäätös:

Hallitus antaa toimintakertomuksessa selvityksen valtuuston
asettamien tavoitteiden toteutumisesta. Tilintarkastuksen
jälkeen valtuusto vahvistaa tilinpäätöksen ja myöntää vastuuvapauden.

Arviointikertomus:

Tarkastuslautakunnan arvio, ovatko valtuuston asettamat toiminnan
ja taloudentavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet
ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kunnanhallituksen lausunto:

Kunnanhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä
joihin se on ryhtynyt arviointikertomuksen johdosta.

Kokoonpano

Kaupunginvaltuusto on valinnut tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavaksi ajaksi vuosille 2017-2021. Tarkastuslautakunnassa on hallintosäännön mukaan puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, jotka ovat valtuutettuja, sekä yhdeksän (9) muuta jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan jäsenet 31.12.2020	Varajäsenet
Nousiainen Markku, puheenjohtaja	Penttinen Oiva
Valkonen Esa, varapuheenjohtaja	Haverinen Urpo
Condit Stephen	Liefländer-Leskinen Luise
Hannonen Tapani	Repo Esko
Jantunen Mikko	Laitinen Pekka
Kiesiläinen Merja	Kurki-Norrena Ulla
Loikkanen Marjut	Immonen Jouko
Nousiainen Marja Sisko	Luukkainen Sirpa
Pulkkinen Timo	Suokas Aila
Ronkanen Teija	Koponen Arto
Vuorinen Eeva	Laamanen Jari

Tarkastuslautakunnan esittelijänä, sihteerinä ja kokousasioiden valmistelijana vuonna 2020 toimi 31.1.2020 saakka sisäinen tarkastaja Soili Leinonen ja 1.2.2020 alkaen toimialasihteeri Sanna Rautiainen (tarkastuslautakunta 12.2.2020 § 17).

Vuoden 2020 hallinnon ja talouden tarkastajana on toiminut valtuuston 24.6.2019 § 55 tilintarkastusyhteisöksi valitsema KPMG Julkistarkastus Oy ja vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Elina Hämäläinen.

Toimintamuodot ja työskentelyn lähtökohta

Tarkastuslautakunta kokoontui 16 kertaa vuoden 2020 aikana. Valtuustokaudelle 2017 – 2021 on laadittu toimintasuunnitelma, johon vuoden 2020 toimintaohjelma on pohjautunut. Kevään 2021 toimintaohjelma hyväksyttiin 10.12.2020 pidetyssä kokouksessa.

Tarkastuslautakunta on perehtynyt valtuuston asettamiin tavoitteisiin ja kaupunginhallituksen toimintakertomuksessa esittämään tavoitteiden toteutumista koskevaan raportointiin. Lautakunta on tutustunut kaupungin toimintaan pöytäkirjojen, toimintaa ja taloutta koskevien raporttien sekä pyytämiensä selvitysten avulla. Tämän arviointikertomuksen laatimista varten tarkastuslautakunta on kokouksissaan syksyn 2020 ja kevään 2021 aikana kuullut kaupungin johtavien viranhaltijoiden lisäksi, pääluottamusmiehiä, työsuojeluvaltuutettuja ja sisäistä tarkastajaa.

22.9.2020 järjestettiin arviointi- ja strategiapäivä toimialojen ja keskushallinnon johtavien viranhaltijoiden kuulemista varten. Teams-yhteyden kautta pidettyyn tilaisuuteen osallistuivat: kaupunginvaltuuston puheenjohtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, kaupunginjohtaja, talousjohtaja, tekninen johtaja, kulttuurijohtaja ja henkilöstöpäällikkö.

Lautakunta on toimintakauden alussa päättänyt, että tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet ilmoittavat kirjallisesti tiedossaan olevat lautakuntatyöhön vaikuttavat sidonnaisuudet. Ilmoitetut esteellisyydet on otettu arviointityössä huomioon.

Tilintarkastaja on suorittanut työnsä vuoden 2020 tarkastusohjelman mukaisesti ja antanut kuntalain 125 §:n mukaisen tilintarkastuskertomuksen. Tilintarkastajan 25.5.2021 päiväämä tilintarkastuskertomus ei sisällä sellaisia kuntalain 125 §:n 2. momentissa tarkoitettuja muistutuksia, joiden johdosta tarkastuslautakunnan olisi tullut ryhtyä ko. pykälän 3. momentissa tarkoitettuihin toimenpiteisiin.

3. TILINPÄÄTÖKSEN LAATU, LUOTETTAVUUS JA KEHITTÄMISTARVE

Tilinpäätös antaa pääosin luotettavan vaikutelman tarkastuslautakunnan arvioitavana olleista valtuuston asettamista toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Tilinpäätös on luettava ja tavoitteiden toteutumista kuvaavat värimerkinnät ja tekstit yhdessä tekevät siitä selkeän. Joissain kohdin tilinpäätöksen linja on kuitenkin melko ylimalkainen ja tavoitteessa on vain maininta ”määrärahan puitteissa”.

Tarkastuslautakunta ehdottaa, että tilinpäätökseen merkitään jatkossa myös keskeisiä laadullisia tavoitteita ja mittareita määrällisten lisäksi.

4. EDELLISEN VUODEN ARVIOINTIKERTOMUKSEN POHJALTA TEHTYJEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Kaupunginvaltuusto merkitsi 15.6.2020 tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti tiedoksi Savonlinnan kaupungin arviointikertomuksen vuodelta 2019 ja päätti pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä havainnoista kaupunginhallituksen selvityksen niin, että ne voidaan käsitellä valtuustossa viimeistään kuluvan vuoden syyskuun loppuun mennessä.

Kaupunginvaltuusto merkitsi 14.9.2020 tiedoksi arviointikertomuksessa 2019 esille tuotuihin asioihin laaditut selvitykset ja tehdyt toimenpiteet.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2019 arviointikertomuksessa esitettyihin kysymyksiin oli annettu enimmäkseen hyviä ja perusteltuja vastauksia.

5. KAUPUNGIN ELINVOIMAISUUDEN TARKASTELUA

Väestö

Tilastokeskuksen mukaan Savonlinnan väkiluku oli vuoden 2020 lopussa 32 662, muutosta edelliseen vuoteen oli -312 henkilöä (muutos -0,9%). Edellisenä vuonna muutos oli -1,8%. Väestön ikäjakauma kaupungissa oli 0-14v. 11,6%, 15-64v. 55,6% ja yli 65v. 32,8%.

Kaupungin nettomuutto vuonna 2020 oli +26, kun vuonna 2019 luku oli -283 ja vuonna 2018 -762. Positiivinen muuttovire näyttäisi tilastoennusteiden mukaan jatkuvan koko Etelä-Savossa myös vuonna 2021. Kokonaisnettomuutto oli tammi-maaliskuussa 2021 Savonlinnassa +81.
(Lähde: Tilastokeskus)

Alueemme väestön kokonaiskehitykseen vaikuttaa edelleen negatiivisesti alhainen syntyvyys ja korkea kuolleisuus.

Työllisyys

Työllisten määrä Savonlinnassa vuoden 2020 lopussa oli 14 273, jossa on laskua edelliseen vuoteen 569, (muutos -4%). Savonlinnan työttömyysaste joulukuun lopussa oli 16,8%, joka oli 4,7% korkeampi kuin vuonna 2019. Työttömyyden kasvuun vaikutti koronapandemia.

Kaupungin työllisyyspalvelut on yhdessä muiden toimijoiden ja kolmannen sektorin kanssa panostanut pitkäaikaistyöttömien työllistämiseen. Vuoden 2020 aikana tukityöllistettyjä oli 225 henkilöä, joista nuoria oli 75, velvoitetyöllistettyjä 22 ja oppisopimuksella olevia 8.

Tarkastuslautakunnan saamien tietojen mukaan työllisyyspalveluiden asiakkaiden tilanteet ovat aiempaa haastavampia ja moniongelmaisten määrä on kasvanut. Myös pitkät välimatkat vaikeuttavat työllistymistä ja palvelujen saantia. ”Palkkatukityöstä mukaan työelämään”-hankkeen avulla on pyritty katkaisemaan ns. palkkatukikierrettä.

Savonlinnan kaupunki hyväksyttiin työllisyyden kuntakokeiluun 2021-2023. Kuntakokeilun tuloksia on nähtävissä tulevaisuudessa.

Tarkastuslautakunnan tietoon on tullut, että järjestöt eivät olisi korona epidemian tultua saaneet työllistämistoiminnan tukea ja koordinointia kaupungin työllisyyspalvelulta, pyynnöistä huolimatta.

Miten yhteistyö kaupungin ja järjestöjen välillä on toiminut?
Miksi kuntouttavaan työtoimintaan, on tilinpäätöksen tavoitekortissa (s.91) merkitty ”Toteutuu”, vaikka tavoite ei täyttynyt?

Elinkeinoelämä ja koulutus

Koronapandemiasta ja oopperajuhlien peruuntumisesta huolimatta Savonlinnan matkailukesä vuonna 2020 oli onnistunut.

Mekaanisen metsäteollisuuden keskittymä vahvistui edelleen. UPM:n ja Metsäliiton kanssa aiemmin neuvotellut sopimukset Savonlinnan tehdasinvestoinneista toivat lisätyöpaikkoja Savonlinnaan.

Liikenneyhteyksissä vietiin eteenpäin Parikkalan rajanylityspaikkaa, valtatie 14 esitarveselvitys valmistui, lentoliikenteelle varmistettiin neljän vuoden uusi sopimusjakso ja charter-lentoyhteyksien aloittamisesta Savonlinna-Frankfurt-välille neuvoteltiin sopimus.

Koulutuksen ja osaamisen kehittämisessä on saatu aikaan ammattikorkeakoulukampuksen ja teknologiapuiston kehittymistä ja vahvistumista. Savonlinnaan on saatu neuvoteltua myös Jyväskylän yliopiston ja Aalto-yliopiston toimintaa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamk:iin Savonlinnaan saatujen uusien koulutusohjelmien myötä opiskelijamäärä Savonlinnan kampuksella nousee vuoteen 2024 mennessä yhteensä yli 1400 opiskelijaan.

Matkailua ja elinvoimaa edistäviä hankkeita olivat: Saimaa Unescon maailmanperintökohteeksi, Kansallinen kaupunkipuisto ja ”Saimaa ilmiö” Euroopan kulttuuripääkaupunki 2026.

Miten kaupunki on edistänyt Saimaa maailmanperintökohteeksi ja Kansallinen kaupunkipuisto -hankkeita?

6. ASETETTUJEN TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

Tässä luvussa käydään läpi asetettujen strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista yleisesti sekä toimialoittain.

Talous

Maailmantalous koki äkkipysähdyksen keväällä 2020 maailman laajuisen koronapandemian ja sen selättämiseksi tehtyjen toimenpiteiden myötä. Maailman talous supisti vuonna 2020 arviolta n. 6%. Koronan vuoksi useat kaupungin toiminnot olivat suljettuina kevään ja syksyn 2020 aikana. Sulkutoimenpiteillä oli vaikutusta kaupungin toimintatuottoihin ja -kuluihin.

Savonlinnan kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös oli 22,1 M€ ylijäämäinen. Taseeseen aiemmin kertynyt alijäämä yhteensä 9,7 M€ saatiin katettua.

Tilikauden tulosta paransivat muun muassa talouden tasapainotusohjelman mukaisesti toteutetut noin 2,1 M€ henkilöstö- ja toimintamenoleikkaukset, sosiaali- ja terveyspalvelujen ostomenojen alittuminen noin 2,4 M€:lla sekä saadut valtion koronatuet ja osittain koronastakin johtuneet toimintakulujen alitukset. Suurin selittävä tekijä on kertaluonteiset koronaan liittyvät ylimääräiset valtionosuudet 8,4 M€ ja harkinnanvarainen peruspalvelujen korotus 2,2 M€.

Kaupungin lainakanta oli 116,8 M€. Lainamäärä oli 3576€ / asukas. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna 178€ / asukas.

Kaupunkikonsernin lainamäärä oli 5950€ / asukas. Tämä on 222€ pienempi kuin vuonna 2019. Konsernin lainakanta on alle kuntien keskimääräisen lainamäärän.

Kaupungin takausvastuut vuoden 2020 lopussa olivat 18,6 M€. Laskua edelliseen vuoteen verrattuna 4,6M€.

Tarkastuslautakunta näkee myönteisenä, että kertyneet alijäämät pystyttiin kattamaan ja kaupunkikonsernin lainakantaa pystyttiin vähentämään.

Keskushallinto

Keskushallinnon tehtävänä on tuottaa tarvittavia hallinto-, kehittämis-, elinkeino-, maaseutu elinkeino-, maaseutuhallinto-, talous- ja henkilöstö- sekä ict-palveluja.

31.12.2020 koko keskushallinnon henkilöstömäärä oli 56 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Tarkastuslautakunta on huolissaan keskushallinnon henkilöresurssin riittävyydestä.

Onko henkilöstömäärä riittävä yhdenvertaisten ja laadukkaiden kuntalaispalveluiden järjestämiseen?

Kaupungintalo kesällä 2020

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen palvelualueeseen kuuluvat varhaiskasvatus, esiopetus ja perusopetus, lukiot, kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut. Osa palveluista, kuten varhaiskasvatus, perusopetus ja kirjasto, ovat lakisääteisiä. Osa palveluista, kuten museotoiminta on kunnalle vapaaehtoista toimintaa. 31.12.2020 koko sivistystoimialan henkilömäärä oli 718 (vakinaiset ja määräaikaiset).

Uusi sivistystoimenjohtajana aloitti virassa 1.12.2020. Tarkastuslautakunta näkee hyvänä, että toimialalle on saatu vakituinen sivistystoimenjohtaja, joka tuntee toimintakentän jo entuudestaan.

Kaikista kaupungin toimialoista koronapandemia kosketti eniten sivistystoimialaa.

Tavoitteena on ollut mm. lapsivaikutusten arviointimallin laadinta ja soveltaminen vuoden 2020 aikana, sekä perusopetuksen oppilaskohtaisen hinnan olevan lähellä verrokkikuntien keskimääräistä oppilashintaa.

Miten korona on vaikuttanut tavoitteiden toteutumiseen eri koulutusasteilla?
Mistä johtuu, että lapsivaikutusten arviointimalli ei valmistunut?
Mihin erityistoimiin on ryhdytty lapsille ja nuorille koronasta aiheutuneiden ongelmien ratkaisemiseksi eri koulutusasteilla?

Tarkastuslautakunnan tietoon on saatettu, että lasten ja nuorten häiriökäyttäytyminen aiheuttaa ongelmia kouluissa ja päiväkodeissa. Tämä on osaltaan vaikuttanut myös henkilökunnan työhyvinvointiin ja työssä jaksamiseen.

Miten ja millä toimenpiteillä häiriökäyttäytymiseen puututaan?
Riittävätkö henkilöstöresurssit ja onko henkilöstöllä erityisosaamista asian hoitamiseksi?

Perusopetus ja lukio

Perusopetuksen toiminnallisista tavoitteista osa on jäänyt toteutumatta koronapandemian takia. Korona on lisännyt työmäärää sekä varhaiskasvatuksessa että opetuksessa. Pandemian vaikutukset ovat mahdollisesti nähtävissä tulevina vuosina.

Mihin perustuu perusopetuksen oppilaskohtainen hinta 8541€/ oppilas ja tavoite luokkakokojen suuruudesta, jos verrokkikuntien tiedot eivät olleet saatavissa?

Lukiokoulutuksen tavoitteet ovat myös osin jääneet toteutumatta johtuen koronapandemiasta.

Miten korona on vaikuttanut lukio-opiskelijoiden valmistumiseen?
Mistä johtuu lukioiden oppilasmäärän lisääntyminen vuoden 2019 tasosta?

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen toiminta-ajatuksen mukaan Savonlinnan varhaiskasvatus ja sen osaava henkilöstö on sitoutunut toiminnallaan edistämään lasten hyvinvointia. Varhaiskasvatustoimintaa ohjaavat opetushallituksen laatimat varhaiskasvatussuunnitelman perusteet (10/2018) ja seudullinen varhaiskasvatussuunnitelma (2019). Esiopetustoiminta on perusopetuslain alaista ja sitä määrittää seudullinen opetussuunnitelma (2016). Varhaiskasvatuspalvelut järjestetään yhteistyössä yksityisten palveluntuottajien kanssa. Palvelujen järjestämisessä huomioidaan lasten määrän väheneminen.

Varhaiskasvatuksen toiminnallisina tavoitteina ovat olleet mm. perheiden kohtaamispaikkatoiminnan aloittaminen, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatiminen osana maakunnallista hyvinvointisuunnitelmaa, sekä koulutussuunnitelman laatimisen jatkaminen ja koulutuspolun kehittäminen. Tavoitteet ovat toteutuneet, minkä tarkastuslautakunta näkee positiivisena asiana.

Päiväkotien täyttöaste oli 87,56%.

Mikä oli vuoden 2020 asiakastyytyväisyyskyselyn tulos?
Mistä päiväkotien täyttöasteen vajaus johtuu ja onko siinä alueellisia eroja?
Miten koulutuspolun jalkauttaminen päiväkoteihin on onnistunut?

Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluilla on iso tehtävä kaupungin strategian tavoitteiden, sekä vision: ”Kansainvälinen kulttuuri- ja sivistyskaupunki Saimaan sydämessä”, toteuttamisessa.

Tarkastuslautakunta näkee hyvänä, että tavoitteena ollut Kulttuuripääkaupunki hanke eteni jatkovalmisteluun. Saimaa ilmiö- kulttuuripääkaupunkihanke, ratkeaa 2.6.2021. Positiivisena asiana nähdään myös kirjastoauton kirjastovirkailija-kuljettajan rekrytoinnin onnistuminen. Riihisaaren museon mittava remontti eteni aikataulussa ja uusittu museo avautuu 1.6.2021.

Omatoimikirjastojen käyttöönotto on osittain viivästynyt koronapandemian takia ja kävijämäärän nostaminen on jäänyt tavoitteesta.

Kirjastoauto Käkriäinen

Onko suunnitelmissa lisätä omatoimikirjastojen aukioloja?

Vapaa-aikapalvelut ja nuorisotyö

Vapaa-aikapalveluiden tehtävä on luoda harrastusmahdollisuuksia olosuhteiden ja avustusten muodossa. Tavoitteena on järjestää liikuntaa kuntalaisille ottaen huomioon myös erityisryhmät. Painopistealueena ovat lapset ja nuoret. Nuorisotoimen tehtävänä on luoda edellytyksiä nuorten omalle toiminnalle ja pyrkiä parantamaan nuorten elin oloja. Painopistealueena on nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen ja elämänhallinnan tukeminen.

Vapaa-aikapalveluiden tavoitteet jäivät vuonna 2020 suurelta osin toteutumatta. Kun kriittisenä menestystekijänä on esimerkiksi kaupunkilaisten terveyden edistäminen, tarkastuslautakunta pohti miten toteumat ovat linjassa sen kanssa? Liikuntapalveluissa kuultiin asiakkaita ja seniorikortin ikärajaa laskettiin aiemmasta 70 vuodesta 65 ikävuoteen.

Johtuiko vapaa-aikatoimen tavoitteiden toteutumatta jääminen henkilöresurssien vai määrärahojen puutteesta?

Nuorisotoimen yhtenä tavoitteena oli ennaltaehkäisevän nuorisotyön vahvistaminen. Koronapandemian vuoksi erilaisia ennaltaehkäiseviä tapahtumia ei voitu järjestää nuorille mutta liikkuvaan nuorisotyöhön panostettiin Aseman Lapset ry:n kehittämän Walkers-auto toiminnan kautta. Myös sähköisiä kanavia kehitettiin.

Kesällä 2020 kaupungin nuorisopalvelut jalkautui nuorten pariin Walkers-autolla eli tuttavallisemmin Wautolla. Nuoret pystyivät kutsumaan Wauton nuorisotyön some-kanavien sinne, missä he vapaa-aikaansa viettivät. Savonlinnan kaupungin nuorisotyöntekijöiden lisäksi mukana toiminnassa ovat koulutetut vapaaehtoistyöntekijät. Walkers -toiminta perustuu turvallisten aikuisten nuorille antamaan aikaan, ilman suunniteltua ohjelmaa.

Savonlinnassa nuorisotoimen kustannukset ovat 16€/asukas, kun muissa kunnissa se on keskimäärin 30€/asukas. Tarkastuslautakunta on huolissaan nuoriso- ja vapaa-aikatoimen resurssien vähyydestä.

Tarkastuslautakunta suosittelee, että lapsille ja nuorille koronasta aiheutuneisiin ongelmiin puututaan ajoissa.

Tekninen toimiala

Tekninen toimiala huolehtii kaavoituksesta, maanhankinnasta ja -luovutuksesta, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, aravalain mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä, tiepalveluista, rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta, vesihuoltolaitoksista, toimitilapalvelusta sekä ruoka- ja siivouspalveluista. Myös työllisyyspalvelut siirtyivät tekniselle toimialalle 1.10.2020 alkaen. Logistiikkayksikkö suunnittelee ja kilpailuttaa kunnan vastuulla olevaa henkilöliikennettä. Hankintayksikkö opastaa ja kilpailuttaa hankintalain mukaista tavara- ja palveluhankintaa yhteistoimintaalueellaan. 31.12.2020 koko teknisen toimialan henkilömäärä oli 294 (vakinaiset ja määräaikaiset)

Saadaanko henkilöliikenteen kilpailutuksessa riittävästi tarjouksia?

Kunnallistekniset palvelut

Tulosalue huolehtii katujen, kevyen liikenteen väylien, puistojen ja torien suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta kestävän kehityksen periaatteet huomioiden.

Katuvalot pitkällä sillalla

Yhtenä tavoitteena oli jatkaa katuvaloverkoston uusimista korjausvelan vähentämiseksi ja asukkaiden viihtyvyyden ja turvallisuuden parantamiseksi. Toteumana tilinpäätöksessä on, että katuvaloverkoston saneerausta on jatkettu vuotuisten määrärahojen puitteissa. Kuitenkaan ei ole mainittu minkä verran korjausvelkaa saatiin vähennettyä.

Onko vuotuinen investointimääräraha riittävä katuvaloverkoston liikenneturvalliseen kuntoon saattamiseksi ja korjausvelan kasvun hillitsemiseksi?

Liikenneturvallisuuden parantamistoimenpiteitä on edelleen jatkettu ja suojateiden näkevöittämiseen on tehty parannuksia. Suojatiellä liikkujista varoittavat siniset varoitusvalot on asennettu ainakin kahdelle vilkkaasti käytetylle suojatielle Savontiellä ja Moinsalmentiellä. Etenkin hämäränä vuorokauden aikana tämä on erittäin hyvä liikenneturvallisuutta parantava toimenpide.

Lapset ylittämässä Moinsalmentietä

Katuverkolle on tehty kuntokartoitus vuonna 2020. Tarkastuslautakunta on kiinnostunut tehdyn selvityksen tuloksista.

Mitkä ovat tehdyn katuverkkoselvityksen tulokset lyhyesti kerrottuna?
Miten selvitys vaikuttaa tuleviin korjaussuunnitelmiin ja aikatauluihin?

Maankäyttöpalvelut

Maankäyttöpalvelujen päämääränä on aikaansaada sellainen yhdyskuntarakenne ja tonttitarjonta, jotka luovat edellytyksiä monipuoliselle elinkeinoelämälle, ympärivuotiselle matkailulle, viihtyisälle asumisympäristölle toimivine lähipalveluineen sekä luoda puitteita turvallisten ja sujuvien liikenneyhteyksien myöhemmälle suunnittelulle eri käyttäjäryhmille.

Tavoitteena ollut kaupunkikeskustan kaupallinen vahvistaminen toteutui vain osittain.

Miltä osin ja miksi kaupunkikeskustan kaupallinen vahvistaminen ei ole toteutunut?

Toimitilapalvelut

Toimitilapalveluiden tehtävänä on tuottaa rakennusten käyttäjille keskitetyt kiinteistöpalvelut, sekä kaupungin keskitetyt ruoka- ja siivouspalvelut. Asuntotoimi tekee asukasvalinnat kaupungin suoraan omistamiin vuokra-asuntoihin sekä valvoo vuokrataloyhtiöiden asukasvalintoja.

Kiinteistöjen korjauksiin oli investointiohjelmassa varattu määrärahoja useisiin kohteisiin, jotka eivät kuitenkaan toteutuneet. Esimerkiksi investointiohjelmassa oli varattu 500 000€ määräraha Schaumanintie 28-30 (varikko) työtilojen korjauksiin. Korjaustoimenpiteet toteutettiin tilinpäätöksen mukaan vain vähäisiltä osin.

Mitä korjausvelkakohteita on jäänyt toteuttamatta ja millä seurauksilla?

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavoituksen toteutumista siten, että rakentaminen täyttää sille maankäyttö- ja rakennuslaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä ja määräyksissä asetetut vaatimukset sekä kehittää ja ylläpitää rakennusvalvonnan toimintoja osana rakentamisen kokonaisohjausta kestävän kehityksen periaatteiden mukaisesti.

Sähköinen Lupa.fi-järjestelmä on saatu jalkautettua asiakkaiden käyttöön ja se toimii hyvin.

Minkälaista palautetta asiakkailta on tullut sähköisestä lupajärjestelmästä?

Ympäristönsuojelupalvelut

Ympäristönsuojelupalveluiden tehtävänä on valvoa ja edistää ympäristön- ja luonnonsuojelua kaupungissa lakien ja niiden perusteella annettujen säädösten mukaisesti.

Onko ympäristönsuojelun ohjelmien yhdistäminen ja päivittäminen aloitettu?

Savonlinnan Vesi

Savonlinna Vesi huolehtii toiminta-alueellaan asiakkaittensa vesihuollon järjestämisestä. Palveluun kuuluu veden hankinta, puhdistus ja jakelu sekä jäteveden puhdistus. Lisäksi Savonlinnan Vesi huolehtii kaupungin hulevesiverkostosta.

Verkostojen mittava korjausvelka on edelleen suuri huolen aihe. Jos kaikki vuosien 1950-1979 aikana rakennetut verkostot saneerattaisiin, olisi korjausvelka 25,4 M euroa. Laskelmassa eivät ole mukana laitokset ja pumppaamot. Korjausvelkaa on myös suurelta osin ikääntyneessä hulevesiverkostossa.

Tilinpäätöksen mukaan vuodelle 2020 oli asetettu tavoitteeksi, että veden laatu vesistössä pysyy erinomaisena. Toteumana on mainittu, että jätevedenpuhdistamoiden vaikutusta purkuvesistöön ei pysty toteamaan vesistötarkkailun perusteella. Tavoite oli kuitenkin kirjattu toteutuneeksi.

Minkälaisilla menetelmillä jätevedenpuhdistamoiden purkuvesien laatua on seurattu ja kuinka laajalle alueelle vedenlaadun tarkkailupisteet ulottuvat?

Savonlinnan Vesi tehostaa pohjaveden käyttöä talousveden valmistuksessa. Kuhasalmen pohjavedenkäsittelylaitos valmistuu osoitteeseen Enonkoskentie 951 eli Savonlinnan lentoaseman pohjoispuolelle, Kuhasalmen Kalatien risteykseen. Hankkeen jälkeen Savonlinnan keskustaajaman talousveden tarpeesta 52 % tuotetaan pohjavedestä ja loput 48 % pintavedestä valmistettuna. Tällä hetkellä talousvesi valmistetaan 80 prosenttisesti pintavedestä. Urakan on määrä valmistua vuoden 2021 loppuun mennessä.

Kuhasalmen pohjavedenkäsittelylaitoksen rakennustyömaa

Konsernille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto asettaa tavoitteet konserniyhteisöille. Konsernin toimintaa ohjaa kaupunginvaltuuston hyväksymä konserniohje, joka on päivitetty vuonna 2018.

Tilinpäätöksessä tarkastuslautakunnan huomio kiinnittyi erityisesti seuraaviin konserniyhtiöihin.

Savonlinnan Vuokratalot Oy

Yhtiö on jatkanut tyhjien asuntojen purkamista. Tähän mennessä on purettu yhteensä 237 asuntoa. Vuonna 2021 purkamiset tulevat jatkumaan. Käyttöaste on edelleen tippunut ollen 75 % (vuonna 2019 83 %). Vuoden 2019 luvussa on mukana Kerimäen ja Punkaharjun vuokratalojen tiedot. Käyttöasteeseen tarvittaisiin pikaista paranemista. Kaupungin takaukset ovat vähentyneet n. 300 000 €.

Savonlinnan Opiskelija-asunnot Oy

Asuntopaikkoja on 1010 kpl (huone/asukas periaatteella) Asuntoja yhteensä 644 kpl. Käyttöaste oli 48,3 %. Kesähotelli käytössä on vuosittain vajaat 50 asuntopaikkaa. Koronapandemian vuoksi hotellitoimintaa ei ollut vuoden 2020 kesällä. Tilikauden tulos oli -1,318 M€.

Kiinteistö Oy Punkaharjun Nobelinniemi

Toiminta ajatus: Teollisuustilojen hallinnointi ja vuokraus. Yhtiö on myynyt vuoden 2020 aikana kiinteistöt vuokralaisena olleelle yhtiölle. Kaupungin antamat lainat ovat nollautuneet. Yhtiökokous on lokakuussa asettanut yhtiön selvitystilaan. Asiaa valmistelee selvitysmies.

Kiinteistö Oy Savonlinnan Satelliittipuisto I

Omistaa ja hallinnoi teollisuuskiinteistöä ja vuokraa sitä. Tilikauden tulos -470 000 €, vuonna 2019 + 62 000 €. Liikevaihto 210 000 €. Lainajärjestelyt ovat epäonnistuneet eikä investointeja ole ollut.

Kiinteistö Oy Schaumanintien Yritystalo

Toiminta on ollut edelleen tappiollista -55 000 €, joskin tilanne on korjaantunut edellisestä vuodesta. Vuonna 2019 tulos oli -1,515 M€. Kaupungin takaukset ovat 2,510 M€. Vuonna 2019 2,509 M€.

Tarkastuslautakunta näkee positiivisena asiana kaupungin takausvastuiden vähenemisen 4,5 M€:lla. Tilinpäätöksessä konserniyhtiöiden takausvastuita oli jäljellä 17 M€.

7. HENKILÖSTÖ

Yleistä

Valtuuston asettama henkilöstömenojen leikkaustavoite on toteutunut. Ajalla 2019-2020 henkilöstökulut ovat laskeneet 1,7 M€.

Savonlinnan kaupungin henkilöstömäärä toimialoittain 31.12.2020 *(pl. työllistetyt työntekijät)*

	Keskushallinto	Sivistystoimiala	Tekninen toimiala	Koko kaupunki
Vakinaiset	45	601	280	926
Määräaikaiset	11	117	14	142
Yhteensä	**56**	**718**	**294**	**1068**

(Lähde TP 2020)

Savonlinnan kaupungin henkilöstömäärä 31.12. vuosina 2013-2020 *(pl. työllistetyt työntekijät)*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Muutos ed. vuodesta
Vakinaiset	1138	1122	1073	992	907	900	911	926	+15
Määräaikaiset	229	192	197	201	181	182	137	142	+5
Yhteensä	**1367**	**1314**	**1270**	**1193**	**1088**	**1082**	**1048**	**1068**	**+20**

Kuntaliitostilanteesta 31.12.2012 henkilöstömäärä (1387) on vähentynyt yhteensä -339 henkilöä. Vähennys sisältää v.2016 27 hlöä, jotka siirtyivät sivistystoimialalta liikkeen luovutuksella Touhula Varhaiskasvatus Oy:lle sekä sosiaalipalvelun 78 hlön siirtymisen Itä-Savon sairaanhoitopiirin Ky:lle vuoden 2017 alusta.
(Lähde TP 2020)

Henkilötyövuodet vuosina 2013-2020 *(pl. työllistetyt työntekijät)*

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Kuukausipalkkaiset	1251,97	1210,28	1187,31	1163,8	1010,44	998,37	973,92	952,91
Tuntipalkkaiset	84,8	65,87	63,71	63,12	62,86	59,67	58,18	53,67
Yhteensä	**1336,8**	**1276,2**	**1251**	**1226,9**	**1073,3**	**1058,04**	**1032,1**	**1006,58**

Henkilötyövuosien laskennassa on mukana palvelussuhteessa vuosina 2013-2020 ollut henkilöstö, pois lukien työllistetyt työntekijät. Henkilötyövuoden määrään lasketaan täyttä työaikaa tekevän henkilön vuoden työskentely, johon sisältyy vuosiloma, mutta ei muita poissaoloja. (Lähde TP 2020)

Savonlinnan kaupungin vahvuutena on joustava ja sitoutunut henkilökunta. Henkilöstön määrän riittävyys ja mahdolliset äkilliset pitkät poissaolot ovat kriittisiä tekijöitä kaikilla toimialoilla.

Koronapandemian seurauksena myös osa kaupungin henkilöstöstä siirtyi etätöihin keväällä 2020.

Miten etätyöhön siirtyminen onnistui?
Miten etätyö on vaikuttanut palvelujen saatavuuteen?
Mitkä ovat olleet etätyön hyödyt/haitat?

Esimiestaidot ja henkilöstöjohtaminen

Yhtenä henkilöstötavoitteena vuodelle 2020 oli laatia ja toteuttaa sisäinen esimieskoulutus-ohjelma. Esimiehillä on käytössä verkkokoulutusohjelmisto, missä on laajasti erilaisia esimiestyön kehittämistä tukevia koulutuksia.

Kehityskeskusteluja oli tilinpäätöksen tietojen mukaan pidetty 73,9%:lle vakituisesta henkilöstöstä.

Kehityskeskustelumallin uudistaminen oli myös vuoden 2020 tavoitteena, mutta tämä jäi toteutumatta. Kaupunki on kuitenkin mukana Xamk:n hallinnoimassa hankkeessa, jossa mm. kehityskeskustelumallia kehitetään elämänvaihejohtamisen näkökulmasta.

Miten koulutusten suorittamista seurataan?
Miten esimiesten verkkokoulutukset näkyvät päivittäisessä työssä?

Työhyvinvointi ja sen kehittäminen

Sairauspoissaoloissa ei päästy tavoitteeseen, vaan ne kasvoivat ollen 16,1 kalenteripäivää / henkilötyövuosi. Vuonna 2019 vastaava luku oli 14,7 ja vuonna 2018 15,2. Poissaoloja kertyi erityisesti varhaiskasvatuksen tulosalueella. Kunta-alan poissaolot kasvoivat yleisesti vuonna 2020 koronapandemian seurauksena. Uusi työterveyspalvelu aloitti 1.9.2020.

Korvaavan työn toimintamalli

Yhtenä henkilöstötavoitteena ollut korvaavan työn toimintamalli valmistui vuoden 2020 aikana. Toimintamallia valmisteltiin henkilöstöpalvelun, työsuojelun ja pääsopijajärjestöjen yhteistyönä. Tarkastuslautakunta näkee erittäin hyvänä asiana tämänkaltaisen yhteistyön ja toimintojen kehittämisen.

Korvaava työ tarkoittaa sitä, että työntekijä on sairaudestaan tai tapaturmasta johtuvasta syystä kykenemätön tekemään kaikkia työtehtäviään, mutta kykenee terveyttään tai toipumistaan vaarantamatta tekemään väliaikaisesti jotakin muuta työtä tai mukautettuja työtehtäviään omassa tai toisessa yksikössä. Joissain tapauksissa korvaava työ voi olla myös etätyötä, koulutukseen osallistumista tai perehtymistä/perehdyttämistä. Korvaava työ on tilapäistä ja työtehtävistä sovitaan aina työntekijän, esimiehen ja työterveyshuollon yhteistyönä. Työntekijällä täytyy olla korvaavaan työhön tarvittava osaaminen ja työturvallisuuden tulee toteutua. Korvaava työ on yksi osa työkyvyn johtamista ja osa varhaisen tuen ohjelmaa. Toimintamallia jalkautetaan osaksi työyhteisön toimintaa vuoden 2021 aikana.

Korvaavan työn toimintamalli Savonlinnan kaupungilla

Tarkastuslautakunta näkee korvaavan työn mallin hyvänä, työkykyä ylläpitävänä toimintana.

Ilmianna hyvä työkaveri tai esimies

Lokakuussa 2020 otettiin kaupungilla käyttöön Ilmianna hyvä työkaveri tai esimies -toimintamalli. Toimintamallin tavoitteena on lisätä työntekijöiden työhyvinvointia ja positiivista ilmapiiriä.

Savonlinnan kaupungilla on ollut käytössä henkilöstön aloite- ja palautejärjestelmä vuodesta 2017 alkaen. Henkilöstö voi tehdä aloitteita ja antaa palautteita ja ideoita kaikista toimintaan liittyvistä asioista. Vuoden työntekijän valinta on saanut alkunsa yhden kaupungin työntekijän lähettämästä ideasta, jonka pohjalta on kehitetty kaupungille uusi toimintamalli.

Hyvän työkaverin tai esimiehen ilmiannon yhteydessä ilmiantaja kertoo, miksi juuri tämä työkaveri tai esimies tulee palkita hyvänä työkaverina. Henkilöstöpalvelut kokoaa kuukausittain ilmiannetut työntekijät, jotka saavat työnantajalta pienen huomionosoituksen. Toimintamalli on saanut erittäin hyvän vastaanoton. Ilmiannetut työntekijät julkaistaan henkilöstölle kuukausittain.

Vuoden työntekijän valinta on osa uutta toimintamallia. Annettujen ilmiantojen perusteella palkitaan kerran vuodessa Vuoden työntekijä. Valinnan tekevät työsuojeluorganisaatio ja pääluottamusmiehet yhdessä henkilöstöpalveluiden kanssa. Valinnan osalta kiinnitetään huomiota työntekijän työilmapiirin myönteiseen rakentamiseen, yhteistyöhön sekä palvelualttiuteen. Vuoden työntekijä palkittiin 200 euron arvosta kulttuuri- ja liikuntaseteleillä. Vuoden työntekijän valinta tehtiin Savonlinnan kaupungilla ensimmäistä kertaa vuoden 2020 lopussa.

8. TALOUDEN TASAPAINOTTAMISEN TOIMENPITEIDEN ARVIOINTI

Tilikauden 1.1.-31.12.2020 tulos on 22,1 M€ ylijäämäinen ja vuoden 2020 lopussa kaupungin taseessa on kertynyttä ylijäämää noin 12 M€.

Kuntalain 115§:n mukaan, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, kunnan on laadittava talouden tasapainotussuunnitelma. Tilikauden 2020 hyvän tuloksen jälkeen edellisvuosien alijäämät tulivat katetuksi ja taseeseen jäi puskuria. Talouden tasapainotilan säilymiseen tulee kiinnittää edelleen erityistä huomiota.

2020 tilinpäätöksen tunnuslukujen perusteella Savonlinna ei ole kriisikunta, kaupungin ja konsernin taseessa ei ole alijäämää.

Kaupungin oman palvelutuotannon osalta vuodelle 2020 asetetut, yhteensä 2,5M€ suuruiset sopeuttamistavoitteet saavutettiin sivistystoimialaa lukuun ottamatta muilla toimialoilla.

9. SISÄINEN VALVONTA JA RISKIENHALLINTA SEKÄ KONSERNIVALVONTA

Arvio kaupungin merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä on esitetty tilinpäätöksen sivuilla 26-31. Kaupunginhallitus toteaa selonteossa, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havaintojen perusteella toiminnassa ei ole ollut vakavia ongelmia tai puutteita eikä merkittäviä riskejä ole realisoitunut.

Riskienhallinnassa on otettu käyttöön Targetor-järjestelmä ja riskienhallintaan on paneuduttu aiempaa enemmän, käytäntöön saattamisessa on kuitenkin vielä tehtävää.

Miten varmistetaan, että riskienhallinta toteutuu koko organisaatiossa?

10. YHTEENVETO

Koronapandemia on vaikuttanut maaliskuusta 2020 lähtien kaupunginpalveluiden järjestämiseen eri toimialoilla. Toiminnan supistaminen näkyi toisaalta säästönä kaupungin menoissa mutta samalla kuntalaisten saamat palvelut supistuivat. Pandemiasta aiheutuneet valtion kompensaatiot kuntien talouteen edesauttoivat merkittäviltä osin ylijäämän syntymiseen.

Tarkastuslautakunta on huolestuneena seurannut kaupungin päätöksenteosta julkisuudessa käytyjä keskusteluja. Henkilöityneet ristiriidat päätöksenteossa näkyvät myös kaupungin julkisuuskuvassa, vähentävät luottamusta demokratiaan sekä heikentävät yhteistyön mahdollisuuksia. Tarkastuslautakunta muistuttaa, että kuntalain 69 §:n mukaan: ”Luottamushenkilön tulee edistää kunnan ja sen asukkaiden etua, sekä toimia luottamustehtävässään arvokkaasti tehtävän edellyttämällä tavalla.”

Valtuuston asettamat tavoitteet henkilösäästöissä toteutuivat, mutta jäljelle jääneiden työntekijöiden työmäärä on kasvanut. Työntekijöiden jaksaminen on koetuksella ja poissaolot lisääntyneet. Henkilöstön väheneminen on alkanut näkyä myös kaupungin palveluiden tuotannossa. Tarkastuslautakunnan saamien tietojen ja tilinpäätöksen mukaan, henkilöstön vähyydellä on todettu olevan vaikutusta ainakin seuraaviin toimintoihin. Saimaan lisääminen Unescon maailmanperintöluettelon kohteeksi, tiedonkeruuta ei ole pystytty aloittamaan henkilöstöresurssipulan vuoksi. Rakennusvalvonnan toteuttama ympäristökatselmus jäi tekemättä henkilöstövajeen vuoksi. Tavoitteena ollut ennaltaehkäisevän nuorisotyön vahvistaminen jäi toteutumatta henkilöstöresurssin vähäisyyden vuoksi. Kehittämistyölle ei ole riittävästi aikaa. Onko henkilöstövähennyksissä tultu jo tien päähän?

Tarkastuslautakunta on kuulemisissaan saanut tietoa kaupungin toiminnoista ja kehittämistä kaipaavista epäkohdista. Kuulemistilaisuudet ovat olleet luottamuksellisia, avoimia ja hyvähenkisiä. Kiitos tilintarkastajalle, kaikille kuulemistilaisuuksiin ja tarkastuslautakunnan työhön osallistuneille.

Neljän vuoden yhteistyö tarkastuslautakunnassa on päättymässä. Iso kiitos kaupungin työntekijöille ja luottamushenkilöille työpanoksestanne kaupungin ja kaupunkilaisten hyväksi.

11. TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää kaupunginhallitukselta lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta. Lausunnon tulee olla valtuuston käsiteltävänä viimeistään kuluvan vuoden marraskuun loppuun mennessä.

Savonlinnassa 25.5.2021

Markku Nousiainen, puheenjohtaja

Esa Valkonen, varapuheenjohtaja

Stephen Condit

Tapani Hannonen

Mikko Jantunen

Merja Kiesiläinen

Marjut Loikkanen

Marja Sisko Nousiainen

Timo Pulkkinen

Teija Ronkanen

Eeva Vuorinen